

Motion till riksdagen 2019/20:3612

av **Jessica Rosencrantz m.fl. (M)**

med anledning av prop. 2019/20:156 Genomförande av EU-direktiv på avfallsområdet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Naturvårdsverket i uppdrag att ta fram en ny, tydligare vägledning om när avfall upphör att vara avfall och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Naturvårdsverket ett nytt uppdrag för att snabbt kunna avgöra avfallets status samt vid behov utarbeta end of waste-kriterier för avfall och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med en utformning av det digitala systemet för att spåra farligt avfall i Sverige som inte går längre än EU-direktivet kräver och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Moderaterna är positiva till att skapa bättre förutsättningar för ett resurseffektivt och cirkulärt samhälle. För att åstadkomma detta ska politiken främst prioritera åtgärder som förebygger att avfall uppkommer, genom återanvändning. Det avfall som ändå uppkommer ska i första hand återvinnas.

För att öka återvinningsgraden och skapa bättre förutsättningar för en cirkulär ekonomi är en förändrad syn på avfall viktig. Det som i dag betraktas och hanteras som avfall behöver i ökad utsträckning bli en resurs som återvinns. Moderaterna välkomnar därför att Sverige genom EU-direktiv på avfallsområdet tar steg i den riktningen.

När avfall upphör att vara avfall

Moderaterna välkomnar också att skrivningar om när avfall upphör att vara avfall förs in i miljöbalken, i syfte att underlätta processer där återvunnet avfall ersätter jungfruliga material i olika produktionsprocesser och på så sätt förbättrar cirkulära flöden i samhället.

Men för att ytterligare förenkla för företagen som vill återvinna avfall behöver den nya lagstiftningen kompletteras med en uppdaterad vägledning från Naturvårdsverket för när avfall upphör att vara avfall. Den vägledning som finns i dag bidrar inte med nödvändig tydlighet för företagen.

I dagsläget är det företaget som är skyldigt att visa att avfallet har upphört att vara avfall. Men ingen myndighet har i dag ansvaret för att meddela om processen för att tillse att avfall upphör att vara avfall är tillräcklig för att leva upp till kraven i lagen. Det ansvaret vilar i stället på tillståndsmyndigheter, vilka riskerar göra olika bedömningar i olika delar av landet. Detta skapar en osäkerhet och försvårar för företagen som antingen vill återvinna avfall eller köpa material som tidigare klassats som avfall. Detta i sin tur saktar ned omställningen till en cirkulär ekonomi.

Moderaterna anser att det ska vara enkelt att bidra till samhällets omställning. Vi vill därför att Naturvårdsverket ska ges i uppdrag att ta fram en mer detaljerad vägledning om när avfall upphör att vara avfall för att skapa en större tydlighet och förutsägbarhet för företagen som vill bidra till omställningen till en cirkulär ekonomi. Vi anser också att Naturvårdsverket ska ges ett nytt uppdrag att bistå företagen med att snabbt avgöra avfallens status, samt vid behov ska utarbeta s.k. end of waste-kriterier för avfallet i fråga.

Digitala system för att spåra farligt avfall

Moderaterna har tidigare föreslagit att det ska utvecklas ett digitalt system för att spåra farligt avfall och ställer sig således positiva till att information kopplad till farligt avfall digitaliseras. Det förbättrar och effektiviserar informationsöverföringen och ökar spårbarheten.

Gemensamma EU-regler på avfallsområdet är viktiga för att höja miljökraven i hela unionen men också för att få en välfungerande inre marknad med likartade krav i alla medlemsländer. I sin proposition föreslår regeringen emellertid mer långtgående skyldigheter för alla verksamheter som omfattas av skyldigheten att rapportera in farligt avfall till det digitala systemet än vad direktivet kräver. Det handlar bl.a. om anteckningsskyldigheten, där det svenska genomförandet medför att fler uppgifter ska vara obligatoriska att rapportera in jämfört med det som anges i direktivet.

I stort sett alla svenska företag omfattas av kraven på ett digitalt register för farligt avfall. Trots det har regeringen inte genomfört en konsekvensanalys av vad överimplementeringen kommer att kosta företagen ekonomiskt. Men att det innebär en konkurrensnackdel för svenska företag, eftersom de tvingas att möta högre krav och kostnader än företagen i andra EU-länder, konstaterar till och med regeringen själv.

Moderaterna ser i det här fallet ingen anledning till att företag i Sverige ska möta högre krav än företag i andra EU-länder. Moderaterna motsätter sig därför regeringens förslag till överimplementering av det digitala systemet för att spåra farligt avfall. Vi kräver därför att regeringen ska återkomma med en utformning av det digitala systemet för att spåra farligt avfall i Sverige som inte går längre än EU-direktivet kräver.

I det fall regeringen trots allt väljer att utforma det digitala systemet för att spåra farligt avfall i Sverige så att det går längre än EU-direktivet kräver bör regeringen utvärdera hur överimplementeringen påverkar svenska företags konkurrenskraft.

Jessica Rosencrantz (M)

John Widegren (M)

Betty Malmberg (M)

Marléne Lund Kopparklint (M)